

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE
ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering
van het decreet van 23 juni 2023 over het gecoördineerd Vlaams
vrijwilligersbeleid
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit ontwerp van besluit strekt tot uitvoering van het decreet van 23 juni 2023 over het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid door nadere specificaties en procedures te voorzien voor de subsidiëring van vzw Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op volgende inhoudelijke structurelementen uit de beleidsnota Cultuur 2019-2024:

ISE A. Beleidswerking en internationaal beleid ondersteunen

SD A.2. Een ambitieus en onderbouwd cultuurbeleid ontwikkelen met aandacht voor maatschappelijke ontwikkelingen en trends

OD A.2.4. Een sterk partnerschap realiseren met andere beleidsdomeinen, sectorspelers en middenveld

Als coördinerend minister van het Vlaams vrijwilligersbeleid wil ik de erkenning en ondersteuning van vrijwilligers in Vlaanderen op een gecoördineerde manier aanpakken voor alle sectoren met organisaties die vrijwilligers in hun werking inschakelen. In 2023 maak ik werk van de aanbevelingen die uit de evaluatie van de gratis vrijwilligersverzekering kwamen in het najaar van 2022. De eerste stappen naar een decreet rond vrijwilligers worden eveneens gezet in 2023.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

B.1 Beslissing Vlaamse Regering van 2 juni 2023

Op 2 juni 2023 heeft de Vlaamse Regering beslist haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 23 juni 2023 over het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid. (VR 2023 0206 DOC.0638/1; DOC.0638/2).

De Vlaamse Regering besliste tevens om de Vlaamse minister, bevoegd voor de cultuur, te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC), de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC), de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) en de Raad van State, als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst op 2 juni 2023.

In uitvoering van deze beslissing werd de Raad van State op 3 juli jl. gevraagd een advies te willen verlenen bij het hiervoor vermelde ontwerp van besluit.

B.2. Het advies van de SARC

De SARC gaf advies op 19 juni 2023 en formuleerde twee opmerkingen:

- De SARC blijft betreuren dat het decreet niet meer ambitie toont m.b.t. de concrete inhoudelijke invulling van het gecoördineerd vrijwilligersbeleid. De SARC adviseerde bij het ontwerp van decreet om de inhoudelijke kern van het (te actualiseren) actieplan decreetaal te verankeren en stelde een werkwijze voor waarbij het actieplan periodiek wordt herbekeken in overleg met stakeholders en het Horizontaal Overleg Vrijwilligersbeleid.

De Vlaamse Regering repliceerde op deze vraag dat de operationalisering van het actieplan bewust niet in decretale regels is vastgelegd om een formalistische aanpak te vermijden. Het decreet biedt op die manier maximale flexibiliteit om de concrete aanpak te organiseren en af te stemmen op de beleidslijnen die de Vlaamse regering naar voor schuift. Het decreet legt de basis voor de verdere uitbouw en ontwikkeling van een meer omvattend gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid dat de komende regeerperiodes verder vorm kan krijgen.

Het decreet over het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid, dat op 23 juni 2023 werd bekrachtigd, werd op dit punt niet aangepast.

- In artikel 7 (4°, punt a) is één van de indicatoren die genoemd wordt om bij de beleidsevaluatie de subsidie van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk inhoudelijk en financieel te evalueren 'het bereik, meer bepaald het aantal vrijwilligers, vrijwilligersorganisaties en lokale overheden' dat gebruik maakt van het instrumentarium dat het steunpunt inzet ter ondersteuning en promotie van de vrijwilligerspraktijk. De indicator 'aantal vrijwilligers' lijkt volgens de SARC geen goede indicator, aangezien de individuele vrijwilliger (en dus ook het aantal vrijwilligers) geen prioritaire doelgroep is van het steunpunt. Het steunpunt richt zich voornamelijk op organisaties en overheden die met vrijwilligers werken. Het steunpunt heeft geen rechtstreekse greep op het totale aantal vrijwilligers dat actief is en/of het aantal individuele vrijwilligers dat het instrumentarium gebruikt.

Het ontwerpbesluit werd op dit punt niet aangepast. Het klopt dat vrijwilligersorganisaties en lokale besturen de primaire doelgroep van het Vlaams Steunpunt voor Vrijwilligerswerk zijn, maar in de praktijk beschikt het steunpunt over instrumenten die rechtstreeks naar individuele vrijwilligers gericht zijn, bijvoorbeeld via haar helpdeskfunctie, webinars en

nieuwsbrieven. Bovendien is in artikel 7 bepaald dat de indicatoren nader bepaald kunnen worden in de beheersovereenkomst in functie van de geplande acties en doelstellingen.

B.3. Het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit

De gegevensbeschermingsautoriteit bevestigde in haar ontvangstmelding van 16 juni 2023 dat de norm als dusdanig geen verwerking van persoonsgegevens omkadert en het Kenniscentrum bijgevolg niet bevoegd is een advies uit te brengen.

B.4. Het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

De Vlaamse Toezichtcommissie verklaart zich in haar advies met nr. 2023/067 van 13 juni 2023 onbevoegd.

B.5. Het advies van de Raad van State

De Raad van State bracht op 27 juli 2023 advies nr. 73.983/1/V uit over het ontwerp van besluit. Aan alle bemerkingen en suggesties van de Raad van State werd tegemoetgekomen.

Nummer van de opmerking	Wijze waarop er gevolg gegeven werd aan de opmerking
1-3	Deze punten vereisen geen verdere opvolging.
4	De Raad van State merkt op dat voor artikel 13 in het ontwerp van besluit, dat de reserve regelt, rechtsgrond moet gezocht worden in artikel 75, vijfde lid, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 Deze verwijzing werd opgenomen in de rubriek "Rechtsgronden".
5	De Raad van State stelt dat in de rubriek "Vormvereisten" moet worden verwezen naar de mededeling van 16 juni 2023 van de Gegevensbeschermingsautoriteit, veeleer dan naar een advies van die instelling. In de rubriek "Vormvereisten" werd de verwijzing naar de mededeling van 16 juni 2023 van de Gegevensbeschermingsautoriteit opgenomen waarbij ze zich onbevoegd verklaart om een advies uit te brengen.
6	De Raad van State merkt op dat de bepaling dat het departement "alle initiatieven kan nemen die het nodig acht" voor de evaluatie van de uitvoering van de beheersovereenkomst en bij het toezicht op de aanwending van de subsidie weinig zinvol is als de bedoelde initiatieven louter kaderen in de normale uitoefening van de aan het departement opgedragen taken. In navolging van deze opmerking werden artikel 9 en het tweede lid van artikel 11 (artikel 10 in het voorliggende hernummerde ontwerp) geschrapt. De nummering van het besluit werd aangepast.
7.1. – 7.2.	Artikel 10, vijfde lid, van het ontwerp machtigt de minister om de nadere regels te bepalen voor de categorieën van subsidiabele en niet-subsidiabele kosten. De Raad van State stelt dat de decretale omschrijving van de bestemming van de werkingssubsidie ruim is en dat de categorieën van subsidiabele en niet-subsidiabele kosten in het ontwerp zelf moet worden omschreven.

	<p>Het vijfde lid van artikel 10 (artikel 9 in het voorliggende hernummerde ontwerp) werd in navolging van deze opmerking aangepast: de machtiging aan de minister om de nadere regels te bepalen voor de categorieën van subsidiabele en niet-subsidiabele kosten werd vervangen door volgende bepaling: “Subsidiabele kosten zijn de kosten die het steunpunt maakt om de opdrachten, vermeld in artikel 4, derde lid van het decreet van 23 juni 2023, uit te voeren.”</p>
8	<p>Artikel 12, § 1, van het ontwerp bepaalt dat als bij het toezicht een ernstige tekortkoming wordt vastgesteld, het departement een maatregel voorstelt en daarvan melding maakt aan het steunpunt. Met toepassing van artikel 12, § 2, van het ontwerp kan het steunpunt een repliek indienen bij het departement als het de tekortkoming betwist of van mening is dat de voorgestelde maatregel daarmee niet in een redelijke verhouding staat.</p> <p>Uit artikel 12, § 3, van het ontwerp volgt evenwel dat het departement, zelfs rekening houdend met de repliek, steeds een maatregel voorstelt aan de minister, waarna die over de maatregel beslist. In zoverre op die manier de mogelijkheid zou worden uitgesloten om geen maatregel voor te stellen (<i>a fortiori</i> om geen maatregel op te leggen), leidt dat ertoe dat niet steeds nuttig met een pertinente repliek van het steunpunt rekening kan worden gehouden. De gemachtigde bevestigde dat dit niet de bedoeling is. De Raad van State stelt dat de tekst van het ontwerp op dat punt nog kan worden verduidelijkt.</p> <p>Artikel 12 (in het voorliggende hernummerde ontwerp artikel 11), § 3 werd in navolging van deze opmerking aangepast.</p>
9	<p>In artikel 13, tweede lid, van het ontwerp wordt bepaald dat de reserve, vermeld in het eerste lid, die niet voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 72 van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019, wordt ingehouden of teruggestort aan de Vlaamse Gemeenschap.</p> <p>Aangezien de bedoelde reserve luidens het eerste lid is aangelegd ten laste van de diverse subsidies toegekend door de Vlaamse Overheid, en zich dus in het vermogen van het steunpunt bevindt, is niet duidelijk wat wordt bedoeld met een “inhouding” van reserves. Indien het de bedoeling is dat de “inhouding” betrekking heeft op toekomstige subsidies, dan moet dat in de tekst worden verduidelijkt.</p> <p>In navolging van deze opmerking werd in het tweede lid van artikel 13 (artikel 12 in het voorliggende hernummerde ontwerp), gespecificeerd dat de reserve wordt ingehouden op toekomstige subsidies.</p>
10	<p>In artikel 13, derde lid, van het ontwerp wordt bepaald dat de reserves bij stopzetting van de werkingssubsidie worden gebruikt voor de doelstelling waarvoor de subsidie is toegekend. Gevraagd om toelichting bij de verhouding van deze bepaling tot artikel 72 van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019, antwoordde de gemachtigde:</p> <p>“Artikel 13, derde lid van het ontwerp is bedoeld als bevestiging van artikel 72, § 2 van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019. Maar omdat dit zou kunnen worden geïnterpreteerd als een</p>

afwijking van artikel 72, § 3, van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, stellen wij voor om artikel 13, derde lid uit het ontwerp te schrappen.”

Het derde lid van artikel 13 (artikel 12 in het voorliggende hernummerde ontwerp) werd geschrapt.
----

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Dit besluit strekt tot de uitvoering van het decreet van 23 juni 2023 over het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1 bevat inleidende bepalingen.

- Art. 1 bevat definities
- Art. 2 beschrijft de dienst die de Vlaamse Regering aanwijst en bepaalt dat het departement een model kan ter beschikking stellen voor een aanvraag, verantwoording of repliek.

Hoofdstuk 2 bevat bepalingen over de werkingssubsidie voor vzw Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk.

- Afdeling 1 (art. 3 – art. 7) bepaalt de toekenning van de werkingssubsidie
- Afdeling 2 (art. 8) bepaalt de uitbetaling van de werkingssubsidie

Hoofdstuk 3 beschrijft de verantwoording, toezicht en reservevorming.

- Afdeling 1 (art. 9) behandelt de verantwoording
- Afdeling 2 (art. 10 – art. 11) beschrijft het toezicht
- Afdeling 3 (art. 12) behandelt de reservevorming

Hoofdstuk 4 bevat de slotbepaling.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit besluit geeft uitvoering binnen het budgettaire kader van het decreet van 23 juni 2023 over het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid.

De Vlaamse Regering nam hierover reeds een beslissing naar aanleiding van de principiële goedkeuring van het ontwerpdecreet (VR 2023 1702 DOC.0139-1BIS). De subsidie aan vzw Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk wordt gefinancierd met middelen afkomstig van:

Begrotingsartikel	Basisallocatie	Omschrijving Begroting
HBO-1HBA2AA-WT	1HD115	Expertisevereniging
HBO-1HBA2AB-WT	1HD140	Vrijwilligersbeleid

Het ontwerp van decreet verankert ook de Gratis Vrijwilligersverzekering, die tot op heden gefinancierd werd met middelen die in 2018 werden overgeheveld van de provincies en die afkomstig waren van de Nationale Loterij. Deze middelen raken in 2024 uitgeput. Vanaf 2024 wordt voor dit instrument jaarlijks 150.000 euro voorzien op de begroting Cultuur waarvoor een inbreng gebeurt vanuit verschillende ministers, met volgende verdeling:

	Gespreide jaarlijkse inbreng (2024, 2025, 2026, 2027)
Jambon (Cultuur)	40.000
Dalle (Jeugd + Armoede)	10.000
Weyts (Onderwijs + Sport)	25.000
Crevits (Welzijn)	25.000
Somers (Binnenlands bestuur + Gelijke kansen/integratie)	25.000
Demir (Toerisme + Omgeving)	25.000
Totale jaarlijkse kost verzekering	150.000 EUR

De Inspectie van Financiën gaf een advies op 24 april 2023. Het voorontwerp van besluit werd in functie hiervan aangepast.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 1 juni 2023.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4 VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering zal het besluit worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 23 juni 2023 over het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid;

2° de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON